

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/28/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3719202826
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3719202826.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Jozefa Šuleka vo veci starostlivosti súdu o maloletého C. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, dieťa rodičov matky I. S., nar. X.X.XXXX, bytom C. H., I. Y. XXX/X-XX, zastúpenej N. F. U., advokátkou so sídlom C. H., F. 90/XX a otca V. H., nar. XX.X.XXXX, bytom C. H., zastúpeného JUDr. I. H., advokátom so sídlom C. H., S. XXX/X-X, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 5.marca 2020, č. k. 4P/58/2019-62, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zveril mal. C. do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok sú oprávnení obaja rodičia. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu mal. C. výživným vo výške 120,-eur mesačne od 11.10.2019, ktoré bude poukazovať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého. Zameškané výživné od 11.10.2019 do 31.3.2020 vo výške 677,- eur uložil otcovi zaplatiť jednorazovo k rukám matky maloletého do troch dní od právoplatnosti rozsudku. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že matka sa svojim návrhom domáhala zverenia maloletého C. do svojej osobnej starostlivosti a určenia výživného zo strany otca vo výške 120,- eur mesačne od podania návrhu. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že rodičia maloletého nie sú manželia a nežijú v spoločnej domácnosti od 02.08.2019, kedy bol otec vzatý do vyšetrovacej väzby. Matka v súčasnej dobe býva spolu s maloletým C. v 2- izbovom byte, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Za bývanie platí mesačne nájomné 145,- eur, poplatok do fondu opráv 29,33,- eur, preddavok za elektrinu 42,- eur, plyn vo výške 6,- eur. Ďalej platí poplatok za TV 8,- eur + 4,97 eur, poisťku vo výške 26,80 eur, odvoz komunálneho odpadu 55,90 eur ročne, daň za byt 12,74 eur ročne, daň za psa 50,- eur ročne, poplatky za mobilné telefóny 30,- eur mesačne. Podľa vyjadrenia matky má aj ďalšie výdavky za kupovanie hygienických potrieb vo výške 15,- eur mesačne, stravy 100-150,- eur mesačne, náklady na prevádzku motorového vozidla 20-25,- eur mesačne, poisťku na auto 120,- eur ročne. Matka pracuje ako čašníčka. Matka je zamestnankyňou M. K. od roku 2018. U tohto zamestnávateľa najskôr pracovala ako brigádnička. Od začiatku roku 2019 do konca roka 2019 pracovala ako zamestnanec na 4 hodiny s príjmom minimálnej mzdy, v tom čase 520,- eur brutto, z toho jedna polovica. Podľa potvrdenia o zárobku mala matka v období od 1/2019 do 12/2019 zárobok priemerne 239,78 eur netto. Od začiatku roku 2020 matka pracuje na 8 hodinový pracovný úsek so zárobkom 4,- eur na hodinu, pričom poslednú výplatu mala vo výške 700,- eur brutto za mesiac január 2020. Podľa vyjadrenia matky si privyrobit na tringeltoch cca 150,- mesačne. V prevádzke, kde matka pracuje, sa pracuje na zmeny. Podľa vyjadrenia

matky, v čase keď ona pracuje, o dieťa sa stará jej matka. Okrem uvedenej práce, matka vykonáva prácu domovníčky na OSBD Považská Bystrica na základe príkaznej zmluvy, od 02.01.2014, za ktorú činnosť je jej vyplácaná odmena, jednorázovo, raz ročne. Naposledy bola matke vyplatená odmena vo výške 622,86 eur. Podľa vyjadrenia matky, matka si dokáže privyrobiť pečením tort, pričom tento príjem je nepravidelný, priemerne mesačne vo výške 30,- eur. Matka poberá prídavok na dieťa vo výške 24,34 eur. Maloletý je žiakom štvrtého ročníka základnej školy. V súvislosti s jeho výchovou a starostlivosťou má matka výdavky za zakupovanie obedov vo výške 20,- eur na školský rok, 4,- eurá za školský klub, školské potreby a pomôcky 10,- eur mesačne, ošatenie a obuv 30,- eur mesačne. Otec je od 2.8.2019 vo väzbe ako obvinený pre prečin nebezpečného vyhrážania, väzbu vykonáva v ÚVTOS F.. Pred nástupom do väzby bol otec dlhodobo nezamestnaný, naposledy bol zamestnaný v spoločnosti euro J., s.r.o., M. S. 6, H. a to v období od 1. 7.2011 do 20.10.2011 a od 20.10.2011 do 31.12.2011, kde mal vymeriavací základ priemerne 246,- eur mesačne. Uvedený príjem mal súd prvej inštancie preukázaný z odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni, nakoľko spoločnosť, v ktorej mal otec pracovať a ktorej názov otec oznámil, ako svojho posledného zamestnávateľa J. s.r.o., H., oznámila, že osoba menom otca u nich nikdy nepracovala. Podľa správy Sociálnej poisťovne pobočka C. zo dňa 20.1.2020 otec od roku 2016 doteraz nepoberal dávky v nezamestnanosti a v súčasnom období nie je v evidencii žiadateľov o dávku v nezamestnanosti. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny C. H. zo dňa 13.1.2020 otec bol vedený v evidencii Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny C. H., ako uchádzač o zamestnanie naposledy od 2.10.2007 do 30.6.2017, dávky v hmotnej núdzi naposledy poberal od 1.9.2008 do 31.07.2011. Podľa vyjadrenia otca jeho príjem za posledných 12 mesiacov, odkedy bol vzatý do väzby predstavoval sumu 700-800,- eur mesačne. Napriek tomu, že nebol riadne zamestnaný, nevykonával ani podnikateľskú činnosť uviedol, že po ukončení posledného pracovného pomeru mal príjem z investovaných peňazí, ktoré sa mu postupne vracali, peniaze mal z predaja rodinného domu a dvoch bytov. Neoficiálne sprostredkoval obchody, čo znamená, že obchod dohodol a z tohto mal províziu. Jednalo sa napr. o predaj dreva, pohonných hmôt. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny C. H. zo dňa 16.01.2020, ktorú predložil kolízny opatrovník v súvislosti s vykonaným pohovorom s mal. C. mal súd prvej inštancie za preukázané, že mal. C. chce byť jednoznačne zverený do osobnej starostlivosti matky. Hlavný dôvod jeho rozhodnutia určil skutočnosť, že otec častejšie (2-3 x do týždňa) pil alkohol a potom bol zlý na neho a aj na matku. K stretávaniu s otcom sa nevedel konkrétne vyjadriť, uviedol, že by k nemu chodil na prázdniny na 2-3 dni. Uviedol ďalej, že keď otec nebol pod vplyvom alkoholu, bol na neho milý, spolu sa hrávali, pozerali filmy, učil sa s ním, chodili na ryby a ocenil ho aj ako výborného kuchára. Jednoznačne a bez zaváhania uviedol, chce žiť so svojou matkou, tzn. chce byť zverený do jej výlučnej starostlivosti. Právne vec súd prvej inštancie posúdil podľa § 24 ods. 1, ods. 4, § 25 ods. 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, ods. 2, § 62 ods. 4, ods. 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 Zákona o rodine; § 38 ods. 1, ods. 2 Civilného mimosporového poriadku. Po zhodnotení všetkých skutočností a dôkazov súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh matky na úpravu práv a povinností k maloletému C. je dôvodný. V konaní bolo preukázané, že rodičia maloletého nie sú manželia a od 02.08.2019 nežijú v spoločnej domácnosti. Otec počas doby, kedy je vo väzbe je s maloletým v telefonickom kontakte. Otec spochybňoval starostlivosť matky o maloletého, keď mal za to, že matka pracuje do neskorých nočných hodín. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že matka od januára 2020 pracuje v dvoch osem hodinových zmenách a taktiež počas víkendov, pričom v čase, keď je v práci zabezpečuje starostlivosť jej matka, čo potvrdila aj svedkyňa V. U.. Súd prvej inštancie uviedol, že nemožno spochybniť starostlivosť otca o mal. C. v čase keď žil s matkou v spoločnej domácnosti a aj v čase keď bola matka v práci, čo potvrdil aj sám maloletý, keď pri pohovore s opatrovníkom uviedol, že keď otec nebol pod vplyvom alkoholu bol na neho milý, spolu s hrávali, pozerali filmy, učil sa s ním, chodili na ryby, situácia sa zmenila od času, kedy bol otec vzatý do väzby a od tej doby starostlivosť o maloletého zabezpečuje výlučne matka, bez pomoci otca. V priebehu konania opatrovník vykonal šetrenie v domácnosti matky, vykonal pohovor s mal. C. a nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti matky o dieťa. Za danej situácie bola vylúčená požiadavka otca, aby bolo dieťa zverené do starostlivosti jeho dcéry, ktorej výsluch ako svedkyne súd z vyššie uvedených dôvodov ani nevykonal, keďže zverenie dieťaťa do náhradnej starostlivosti inej osoby ako rodiča si záujem maloletého dieťaťa nevyžaduje. Pri rozhodovaní o tom, ktorému z rodičov maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, zohľadňujúc všetky vyššie uvedené skutočnosti a najlepší záujem maloletého dieťaťa, súd prvej inštancie dospel jednoznačne k záveru, že v záujme dieťaťa je, aby vyrastalo v prostredí, ktoré je mu dôverne známe, na ktoré je zvyknuté, kde má pocit bezpečia, pričom takýmto prostredím je jednoznačne domácnosť matky. Súd prvej inštancie nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti matky o mal. C., matka i napriek tomu, že pracuje v pohostinstve dvoch zmenách, je schopná zabezpečiť starostlivosť o dieťa a to aj za pomoci svojej matky, ktorú starostlivosť od 2.8.2019 aj vykonáva. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o zverení mal. dieťaťa,

prihliadol aj na názor mal. C., ktorý sa jednoznačne vyjadril, že chce žiť so svojou matkou, tzn. chce byť zverený do jej výlučnej starostlivosti. Znalecký posudok MUDr. R., znalca z odboru zdravotníctva a farmácie, v ktorom závere znalec uviedol, že u otca nebola preukázaná závislosť na alkohole, záver tohto znaleckého posudku posúdil ako irelevantný, nakoľko otec z dôvodu, že sa nachádzal vo väzbe, starostlivosť o dieťa vykonávať nemohol a jediným z rodičov, ktorému prichádza do úvahy zverenie mal. C. do osobnej starostlivosti je matka. Súd prvej inštancie rozhodol, že maloleté dieťa budú zastupovať a spravovať jeho majetok obaja rodičia, keďže ani jeden z nich nebol pozbavený rodičovských práv a povinností a ani jednému z rodičov nebol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený. V časti určenia vyživovacej povinnosti súd prvej inštancie uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej C. výživným vo výške 120 eur mesačne, ktorá suma posúdil ako dostatočnú na pokrytie odôvodnených potrieb mal. C. a zodpovedá súčasným osobným a majetkovým pomerom oboch rodičov. Vychádzajúc z vyššie uvedeného súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní dospel k záveru, že situáciu, v ktorej sa otec v súčasnej dobe nachádza, si zavinil sám a skutočnosť, že je vo výkone väzby, nemôže byť na ujmu výživného pre maloleté dieťa a nemôže byť pre otca v tomto smere výhodou. Na základe tejto skutočnosti bolo potrebné vychádzať z hľadiska kritérií potenciality príjmov (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine) z príjmu, ktorý otec naposledy dosahoval pred nástupom do väzby a to 700-800,- eur mesačne. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o výške výživného prihliadol taktiež na príjem matky, ktorý má od svojho zamestnávateľa, a to od januára 2020 vo výške cca 700 eur brutto, 150 eur mesačne tringelty, 30 eur mesačne z pečenia tort a 622 eur ročne za funkciu domovníka. Taktiež prihliadol na výdavky matky na bývanie, výlučnú starostlivosť matky o dieťa ako aj vek a odôvodnené potreby mal. C.. Súd upravil vyživovaciu povinnosť otca k mal. dieťaťu od 11.10.2019, od podania návrhu, tak ako žiadala matka, otcovi vzniklo zameškané výživné za obdobie od 11.10.2019 do 31.3.2020 vo výške 677,- eur, pretože si minimálne od tohto dátumu vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu vôbec neplnil. Zohľadňujúc výšku zameškaného výživného, súd uložil otcovi povinnosť zaplatiť zameškané výživné jednorazovo. Keďže ani jeden z rodičov nežiadal upraviť styk otca s mal. C. ako aj s poukazom na skutočnosť, že otec sa nachádza od 2.8.2019 vo väzbe, kde je s mal. v pravidelnom a častom telefonickom kontakte, súd styk otca s mal. neupravil. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 C. m. p.. tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu nárok.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého. Uviedol, že záver súdu prvej inštancie o tom, že nežije s matkou bol predčasný. Až do vzatia do väzby spolu s matkou riadne žili ako dobre fungujúca rodina v dvojizbovom byte. Matka pracovala a stále pracuje ako čašníčka. Otec viedol domácnosť a venoval sa maloletému v čase neprítomnosti matky, s maloletým sa učil, brával ho na ryby a do prírody, riadne sa mu venoval. Sú na seba citovo naviazaní. Aj teraz, keď je otec vo väzbe si volajú, cez telefón si s ním robí úlohy, lebo matka nebývala doma práve kvôli svojej práci alebo iným zábavám a tiež kvôli novému partnerovi. Bol toho názoru, že jeho vzatie do väzby je dočasné a nedôvodné a po návrate z väzby bude chcieť opätovne fungovať ako rodina, tak aby bolo zabezpečené zdravé rodinné prostredie pre maloletého. O rodinu sa riadne staral a to tak, že financoval kúpu, kompletnú rekonštrukciu a zariadenie bytu. Rovnako zabezpečoval aj chod rodiny napr. kúpou auta, financovaním výletov a pod. Mal za to, že nie je pravdou to, čo uvádzal opatrovník a to, že sa v súčasnej dobe nemôžem podieľať na výchove a starostlivosti o maloletého. Ako už uviedol matka pracuje na dlhé zmeny a nebýva doma. Maloletý je doma sám, bez dozoru, bez niekoho, kto by sa mu venoval, kto by sa s ním učil resp. by sa o neho staral. Preto si aspoň dlho volávajú, robia si úlohy cez telefón, rozprávajú sa a pod. Práve naopak, zo strany matky došlo k zásahu práva dieťaťa na otca a to tak, že mu vyslovene zakázala a znemožnila, aby ho aj napriek tomu, že sám chce, navštívil vo väzbe. Je nepochybné, že správaním matky došlo k rozvratu fungujúceho vzťahu. Otec bol vždy ten, čo aj napriek nevere matky v minulosti mal záujem vo vzťahu fungovať. Mal za to, že matka maloletého nie je schopná zabezpečiť synovi vzhľadom na svoju prácu toľko času, aby bol zabezpečený zdravý vývoj a vývin maloletého. Matka pracuje od skorého ráno až do neskorej noci a teda väčšiu časť dňa nie je doma. So synom sa treba učiť, treba sa mu venovať, treba s ním tráviť čas. Toto všetko synovi zabezpečoval otec, resp. spoločne ako rodina. Otec namietal, že tvrdenia matky a svedkyne K. neboli pravdivé. Sama matka vo svojej výpovedi na OR PZ Považská Bystrica dňa 03.08.2019 uviedla, že pracuje denne od 05:30 do 23:00 hod než spraví uzávierku, domov príde okolo 00:30 hod až o 01:00 hod. Taktiež otec namietal konštatovanie súdu, že si situáciu, že je vo väzbe zavinil sám. Uviedol, že o skutku nebolo nijako rozhodnuté a platí v tomto smere prezumpcia nevinu. Súd podľa otca nevykonal žiaden dôkaz vo vzťahu k tomu, či je v jeho silách zaplatiť zameškané výživné. Otec je vo väzbe a nemá žiaden príjem. Určenie vyživovacej povinnosti považuje za predčasné a nedôvodné. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh matky zamietne v celom rozsahu.

V doplnení odvolania zo dňa 15.05.2020 otec uviedol, že bol prepustený príkazom sudcu Okresného súdu Považská Bystrica dňa 07.05.2020 z väzby. Mal za to, že prepustenie z väzby je závažnou zmenou pomerov v prebiehajúcom konaní, a že sú splnené podmienky pre striedavú starostlivosť, o ktorú má záujem a má vytvorené podmienky pre výchovu maloletého.

3. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že návrh na zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti a určenie výživného si podala v čase, keď otec bol vo väzobnom stíhaní, nakoľko bol obvinený z trestného činu nebezpečného vyhrážania. V súčasnej dobe je otec odsúdený za uvedený skutok, bol mu uložený podmienený trest odňatia slobody a následne bol prepustený z väzby na slobodu. Počas výkonu väzby a aj po návrate otca z výkonu väzby sa matka riadne stará o maloletého a riadne zabezpečuje všetky potreby dieťaťa a to aj napriek tomu, že otec jej doposiaľ žiadnym výživným neprispel. S výchovou jej pomáha stará matka dieťaťa, tak, ako to bolo doposiaľ. V súčasnej dobe matka dieťaťa rešpektuje právo dieťaťa a otca na ich kontakt a upevňovanie vzájomného vzťahu, z toho dôvodu dieťa trávi s otcom každý druhý víkend v mesiaci od soboty do nedele, ale otec sa s dieťaťom stretáva aj dvakrát v každom týždni od popoludňajších hodín do večerných hodín, pričom maloletý uvádza matke, že takýto styk dieťaťa vyhovuje a rád s otcom býva aj v týždni, konkrétne každý utorok a štvrtok od 16,00 hod. do 19,00 hod. Matka poukázala na to, že otec napr. dňa 4.6.2020 si bol dieťa prevziať v stave, kedy bolo vidno, že požil alkoholické nápoje. Určené výživné súdom považuje matka za správne, vrátane výšky výživného, nakoľko najmenej takouto sumou otec v minulosti prispieval na výživu maloletého a ubezpečoval matku, že finančné prostriedky na výživné má. Matka poukázala na to, že pokiaľ otec uvádzal v doplnení odvolania, že má splnené podmienky na striedavú starostlivosť, tak nerozumie, ako by ju vedel zabezpečiť, keby nemal finančné prostriedky, ktoré by boli potrebné na starostlivosť o maloletého a omnoho vyššie, ako je určené výživné súdom, keď dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matke. Matka má záujem na úprimnom vzťahu dieťaťa s otcom, avšak je potrebné uviesť, že nastávajú otázky, ak otec má úprimný záujem o dieťa, prečo dieťa zaťažuje dospelými témami. Aj z tohto pohľadu matka považuje rozsudok súdu I. inštancie za správny a zákonný, a pokiaľ otcovi styk s dieťaťom nevyhovuje, domnieva sa, že otec si má podať nový návrh, o ktorom následne súd bude rozhodovať. Na základe uvedeného žiadala odvolanie otca zamietnuť, ako nedôvodné.

4. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že sa naďalej pridrižava svojich vyjadrení v rámci súdneho konania a v plnom rozsahu sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktoré podľa neho rešpektuje záujem mal. dieťaťa. Na základe uvedeného odporučil, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v plnom rozsahu.

5. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), keď nebolo potrebné zopakovať, ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem, v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie otca maloletého C. nie je dôvodné.

6. Súd prvej inštancie založil svoj právny záver o zverení maloletého C. H., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletý“) do osobnej starostlivosti matky a určenie vyživovacej povinnosti otca na tom základe, že je v najlepšom záujme maloletého, aby maloletý zostal v prostredí, v ktorom vyrastal doposiaľ, pričom súd nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti matky, a to aj napriek tomu, že matka pracuje v dvoch zmenách, v ktorom čase je schopná zabezpečiť starostlivosť o maloletého za pomoci svojej matky. Súd prihliadol aj na názor maloletého, ktorý sa vyjadril, že chce žiť so svojou matkou. V otázke výživného, mal súd za to, že otec je schopný prispievať sumou 120,- eur mesačne, keď vychádzal z potenciality jeho príjmov, ktoré pred nástupom do väzby dosahoval vo výške 700-800,- eur mesačne.

7. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny. Súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav veci a správne vec aj právne posúdil. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v celom rozsahu v zmysle § 387 ods. 2 CSP a na zdôraznenie správnosti a k odvolacím námietkam otca uvádza nasledovné:

8. Predmetom preskúmvanej veci v odvolacom konaní sú odvolacie námietky otca mal. C., v ktorých otec vyjadril nesúhlas s právnym záverom súdu prvej inštancie ohľadne naplnenia predpokladov pre zverenie mal. C. do osobnej starostlivosti matky, určenia výživného zo strany otca a v odvolacom konaní

vzneseného návrhu na striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov. K odvolacím námietkam otca odvolací súd uvádza nasledovné:

9. Vo veciach starostlivosti súdu o mal. deti musia byť prijaté opatrenia v najlepšom záujme dieťaťa. Najlepší záujem dieťaťa stanovený v čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa je princíp, ktorý by mal byť prítomný pri akejkoľvek verejnej činnosti týkajúcej sa detí. Podľa komentára Výboru pre práva dieťaťa OSN z 29.05.2013 je najlepší záujem dieťaťa komplexným konceptom a je nutné ho posúdiť podľa konkrétnych prípadov. Jedná sa o flexibilný a prispôsobivý koncept, ktorý by mal byť prispôsobený a definovaný na individuálnom základe, podľa zvláštnej situácie konkrétneho dieťaťa, pri zohľadnení jeho osobného kontextu, situácie a potrieb. Z formulácie, že najlepší záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom však zároveň vyplýva, že nejde o hľadisko jediné, ktoré súdy v konaniach týkajúcich sa mal. detí musia zvažovať. Najlepší záujem dieťaťa môže byť v konflikte s oprávnenými záujmami ostatných osôb, preto Výbor pre práva dieťaťa uznáva, že je nutný určitý stupeň flexibility v aplikácii tohto princípu a prípadné konflikty s inými oprávnenými záujmami je treba riešiť individuálne podľa okolností jednotlivého prípadu.

10. Pri skúmaní najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa v konaní o úpravu jeho výchovných pomerov je potrebné vychádzať z určitých kritérií, najmä: 1/ existencie pokrvného príbuzenstva medzi dieťaťom a o jeho zverenie sa uchádzajúcimi osobami, 2/ miery zachovania identity dieťaťa a jeho rodinných väzieb v prípade jeho zverenia do starostlivosti tej ktorej osoby, 3/ schopnosti osoby usilujúcej sa o zverenie dieťaťa do starostlivosti zabezpečiť jeho vývoj a fyzické, vzdelávacie, emocionálne, materiálne a iné potreby, 4/ pranie dieťaťa.

11. Podľa čl. 12 ods. 1,2 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto dohovoru, musia zabezpečiť dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo slobodne sa vyjadrovať o všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom detí musí venovať primeraná pozornosť zodpovedajúca ich veku a úrovni. Za týmto účelom sa dieťaťu musí predovšetkým poskytnúť možnosť, aby bolo vypočuté v každom súdnom, alebo administratívnom pojednávaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu, alebo jeho príslušného orgánu, a spôsobom, ktorý je v súlade s pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

12. Podľa § 38 ods. 1,2 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti, podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

13. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že názor mal. dieťaťa súd zisťuje prostredníctvom jeho zástupcu, alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, alebo prostredníctvom znalca alebo výsluchom mal. dieťaťa na pojednávaní aj bez prítomnosti rodičov, alebo iných osôb zodpovedných za výchovu mal. dieťaťa. Za predpokladu, že je dieťa dostatočne rozumovo a emocionálne vyspelé, je nutné jeho názor považovať za zásadné vodítko pri hľadaní jeho najlepšieho záujmu. U mladších detí musí súd hodnotiť ich názor s prihliadnutím k ich veku a rozumovej vyspelosti.

15. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že mal. C. pochádza z družského vzťahu rodičov, ktorí žili s mal. dieťaťom v spoločnej domácnosti do leta 2019, kedy bol otec vzatý do väzby pre nebezpečné vyhrážanie sa matke. Od uvedeného času mal. C. žije len s matkou, ktorá zabezpečuje celú starostlivosť o dieťa ako aj o jeho potreby sama bez pomoci otca. Pokiaľ ide o zverenie mal. C. do osobnej starostlivosti matky, je potrebné konštatovať, že súd prvej inštancie v potrebnom rozsahu zistil skutočný stav a vo veci aj správne rozhodol. Je nepochybné, že matka mal. C. sa o neho riadne stará, má vytvorené vhodné podmienky na jeho výchovu a starostlivosť, na jej strane neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o mal. C., tak ako to vyplýva aj zo stanoviska kolízneho opatrovníka mal. dieťaťa zisteného pri prešetrení pomerov zo dňa 16.01.2020. Matka mal. C. od januára 2020 pracuje v dvoch osem hodinových pracovných zmenách, ranná zmena je od 6.00 hod. do 14.00 hod. a poobedná

zmena od 14.00 do 22.00 hod. a taktiež aj počas víkendov, v sobotu 13 hodín a v nedeľu 9 hodín a to každý druhý víkend. V čase, keď je matka v práci je schopná zabezpečiť starostlivosť o dieťa a to aj za pomoci svojej matky, ktorú starostlivosť od 2.8.2019 aj vykonáva. Odvolací súd má za to, že je štandardné ak rodič pracuje a zabezpečuje prípadnú starostlivosť o mal. dieťa aj prostredníctvom členov rodiny, prípadne tretích osôb. Maloletý C. bol vypočutý v priestoroch Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, len za prítomnosti kolízneho opatrovníka. Boli mu objasnené možnosti usporiadania rodičovských práv a povinností, t.j. zverenie do starostlivosti jedného z rodičov a úprava styku s druhým rodičom ako aj zverenie do striedavej starostlivosti oboch rodičov a následné striedavé pobyty dieťaťa v určitých, presne stanovených časových intervaloch v domácnosti každého rodiča. Mal. C. chcel byť jednoznačne zverený do osobnej starostlivosti matky. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní správne prihliadol na názor mal. C., ktorý sa pri pohovore s kolíznym opatrovníkom jednoznačne vyjadril, že chce byť zverený do starostlivosti matky a s otcom sa chce stretávať. Striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov mal. C. nechcel a rozhodol sa pre osobnú starostlivosť matky. Odvolací súd, vzhľadom na vek maloletého C. má za to, že je schopný samostatne vyjadriť svoj názor v otázke zverenia do osobnej starostlivosti matky. Súd prvej inštancie teda v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami správne zohľadnil názor mal. C. pri rozhodovaní o zverení mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti matky. Z odvolania otca a ani z iných okolností uvádzaných v spise nevyplýval žiaden dôvod, ktorý by zakladal nesprávnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie. B. v rámci odvolacieho konania po prepustení z väzby podal návrh zverenie mal. C. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Skutočnosť, že otec bol prepustený z väzby po jej započítaní s uloženým trestom odňatia slobody nič nemení na zistených záveroch súdu prvej inštancie o riadnej starostlivosti matky, keď neboli zistené skutočnosti, ktoré by preukazovali opak a súčasne prejaveneho názoru mal. C., ktorý chcel byť zverený do osobnej starostlivosti matky a nie do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, pričom obe formy starostlivosti mu boli riadne vysvetlené. Odvolací súd dodáva, že matka mal. C. otcovi nebráni v stretávaní sa s mal. dieťaťom, pričom otec si môže, v prípade ak sa na stretávaní nebudú rodičia schopní dohodnúť, podať návrh na úpravu styku s mal. dieťaťom a v prípade zmeny skutkových okolností aj návrh na zmenu zverenia mal. C. do striedavej osobnej starostlivosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti má odvolací súd za to, že námietky otca smerujúce k zvereniu mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, ako aj k jej nedostatočnej starostlivosti o mal. C. sú nedôvodné. Tvrdenie otca o obnovení spolužitia s matkou je nepravdivé, nakoľko v čase vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie otec nežil s matkou z dôvodu jeho väzobného stíhania, pričom z vyjadrenia matky k odvolaniu otca vyplýva, že k obnoveniu spolužitia rodičov mal. C. nedošlo ani po prepustení otca z väzby. Námietky otca o zabezpečení bývania pre matku a mal. C. nemajú pre posúdenie otázky zverenia mal. C. do osobnej starostlivosti matky vplyv, nakoľko byt je vo vlastníctve matky, pričom ona zabezpečuje bytovú potrebu mal. C.. Prípadné nároky otca voči matke maloletého z poskytnutých financií na kúpu bytu alebo jeho rekonštrukciu nie sú predmetom tohto konania. Na základe takto zisteného skutočného stavu veci bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o zverení mal. C. do osobnej starostlivosti matky vecne správne.

16. Ďalším predmetom prieskumu odvolacím súdom bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie o uložení povinnosti otcovi platiť výživné vo výške 120,- eur mesačne s účinnosťou od 11.10.2019, ako aj určenia zameškaného výživného v sume 677,- eur za obdobie od 11.10.2019 do 31.03.2020. Ako nedôvodné posúdil odvolací súd námietky otca k určenému výživnému súdom prvej inštancie, v ktorých otec namietal, že situáciu s väzbou si nezapríčinil sám. Vzhľadom na skutočnosť, že otec bol odsúdený v trestnom konaní vedenom Okresným súdom Považská Bystrica vo veci 1T/193/2019 za pokračovací prečin nebezpečného vyhrážania rozsudkom zo dňa 07.05.2020, čo je preukázané otcom predloženým príkazom na prepustenie z väzby (č.l.226), musí odvolací súd konštatovať, že väzobné stíhanie ako dôvodné si otec zapríčinil sám. Súd prvej inštancie teda správne určil výživné, ktoré má otec platiť vychádzajúc z potenciality jeho príjmu, ktorý stanovil na základe vlastných tvrdení otca vo výške 700-800,- eur mesačne. Pri rozhodovaní o určení výživného zo strany otca súd prvej inštancie správne zohľadnil odôvodnené potreby mal. C. v podobe výdavkov na školu (4,- eur +10,- eur), na stravu, na oblečenie vo výške 30,- eur mesačne, na zabezpečenie bytovej potreby (úhrada nákladov na bývanie matkou). Súd prvej inštancie zohľadnil aj príjem matky samotnej zo zamestnania vo výške 700,- eur v hrubom mesačne, z tringeltov 150,- eur mesačne, 30,- eur mesačne z pečenia tort a ročného príjmu z funkcie domovníka vo výške 622,- eur. Súd prvej inštancie z takto zisteného skutkového stavu dospel k správnejmu záveru o určení vyživovacej povinnosti otca v sume 120,- eur mesačne s účinnosťou od 11.10.2019 ako aj určenia nedoplatku na zročnom výživnom v sume 677,- eur za obdobie od 11.10.2019 do 31.03.2020.

17. Vo vzťahu k určovaniu výživného z potenciálneho príjmu odvolací súd uvádza, že z § 75 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva princíp potenciality príjmov, ktorý je inštitútom výrazne ochraňujúcich záujmy oprávneného a umožňuje súdu hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Okolnosťou, pre ktorú súd vychádza z princípu potenciality je podľa záverov aplikačnej praxe aj výkon trestu odňatia slobody. Odvolací súd zároveň poukazuje na závery rozsudku Najvyššieho súdu SR z 20. 2. 2019, sp. zn. 3 Cdo 236/2018, v ktorom okrem iného súd konštatoval, že pokiaľ sa rodič svojim zavineným konaním, pre ktoré mu bol uložený trest odňatia slobody, zbavil objektívnej možnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému, nie je možné túto skutočnosť pričítať na ťarchu oprávneného. Rovnako sú teda nedôvodné odvolacie námietky otca k určenému výživnému, v ktorých otec namietal, že situáciu s väzbou si nezapríčinil sám, nakoľko z príkazu na prepustenie z väzby (č.l.226) bolo preukázané, že otec bol odsúdený v trestnom konaní vedenom Okresným súdom Považská Bystrica vo veci 1T/193/2019 za pokračovací prečin nebezpečného vyhrážania rozsudkom zo dňa 07.05.2020.

18. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

19. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP. Ide o mimosporové konanie, pre ktoré platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil.

20. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).